

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ:** Ανακοινώνεται ότι για τις πληροφορίες στον ηλεκτρονικό αυτό χώρο ισχύει παραίτηση από ευθύνη και δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 8ης Νοεμβρίου 2007 (\*)

«Φυτοπροστατευτικά προϊόντα – Παράλληλες εισαγωγές – Διαδικασία εγκρίσεως διαθέσεως στην αγορά – Επιτρεπτό – Προϋποθέσεις – Τήρηση της αρχής της αναλογικότητας»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-260/06 και C-261/06,

με αντικείμενο αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το cour d'appel de Montpellier (Γαλλία) με απόφαση της 24ης Μαΐου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Ιουνίου 2006, στο πλαίσιο των ποινικών δικών κατά

**Daniel Escalier** (C-260/06),

**Jean Bonnarel** (C-261/06),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, Γ. Αρέστη, Ε. Juhász, J. Malenovský και Τ. von Danwitz (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak

γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι D. Escalier και J. Bonnarel, εκπροσωπούμενοι από τον J.-P. Montenet, avocat,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την R. Loosli-Surrans,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Γ. Κανελλόπουλο και τη Σ. Παπαϊωάννου,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την H. G. Sevenster,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Guimaraes-Purokoski,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον B. Stromsky,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

### Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ καθώς και της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230, σ. 1, στο εξής: οδηγία).
- 2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο ποινικών δικών κατά των D. Escalier και J. Bonnarel, οι οποίοι διώκονται λόγω μη τηρήσεως της γαλλικής νομοθεσίας περί διαθέσεως στην αγορά, κατοχής,

και χρήσεως φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

## **Το νομικό πλαίσιο**

### *Η κοινοτική νομοθεσία*

- 3 Δυνάμει του άρθρου 28 ΕΚ, οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών και τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, κατά το άρθρο 30 ΕΚ, οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί στις εισαγωγές που δικαιολογούνται από λόγους, μεταξύ άλλων, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή προφυλάξεως των φυτών επιτρέπονται εφόσον δεν αποτελούν ούτε μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου.
- 4 Η οδηγία θεσπίζει ενιαίους κανόνες όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες χορηγήσεως των εγκρίσεων διαθέσεως στην αγορά (στο εξής: ΕΔΑ) φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και της αναθεωρήσεως και της ανακλήσεώς τους. Αποσκοπεί όχι μόνον στην εναρμόνιση των κανόνων που αφορούν τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες εγκρίσεως των εν λόγω προϊόντων, αλλά και στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ανθρώπων και των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος από τις απειλές και τους κινδύνους που ενέχει η κακώς ελεγχόμενη χρήση αυτών των προϊόντων. Η οδηγία στοχεύει επίσης στην εξάλειψη των εμποδίων για την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων αυτών.
- 5 Η οδηγία αφορά, ιδίως, την έγκριση, τη διάθεση στην αγορά, τη χρήση και τον έλεγχο εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων που παρουσιάζονται υπό την εμπορική τους μορφή. Σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 10, της οδηγίας, ως «διάθεση στην αγορά» νοείται κάθε μεταβίβαση, είτε έναντι πληρωμής είτε δωρεάν, εκτός από την προοριζόμενη για αποθήκευση προς αποστολή εκτός του εδάφους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Για τους σκοπούς της οδηγίας, η εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος στο έδαφος της Κοινότητας θεωρείται ως διάθεση στην αγορά.
- 6 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας ορίζει τα ακόλουθα:
 

«Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα μπορούν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται στην επικράτειά τους μόνον εάν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας [...].»
- 7 Το άρθρο 4 της οδηγίας αναφέρει, μεταξύ άλλων, τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν προκειμένου να μπορεί να εγκριθεί. Δυνάμει του ίδιου άρθρου, οι εγκρίσεις πρέπει να διευκρινίζουν τις σχετικές με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση των προϊόντων αυτών απαιτήσεις και χορηγούνται για περιορισμένη μόνο διάρκεια, μη υπερβαίνουσα τα δέκα έτη, την οποία καθορίζουν τα κράτη μέλη. Μπορούν να επανεξετάζονται οποτεδήποτε και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, πρέπει να ακυρώνονται. Οσάκις κράτος μέλος ανακαλεί μια ΕΔΑ, ενημερώνει αμέσως σχετικά τον κάτοχό της.
- 8 Η οδηγία προβλέπει εξάλλου, στα άρθρα 3, παράγραφος 4, και 16, έναν ειδικό έλεγχο όσον αφορά την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση κάθε προϊόντος. Έτσι, δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας, η επισήμανση της συσκευασίας ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος πρέπει να φέρει, μεταξύ άλλων, κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο την εμπορική ονομασία ή την περιγραφή του προϊόντος αυτού, το όνομα και τη διεύθυνση του κατόχου της ΕΔΑ, τον αριθμό της εγκρίσεως, καθώς και διάφορες ενδείξεις όσον αφορά το προϊόν και τη χρήση του, όπως, π.χ., η φύση των ειδικών κινδύνων για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον καθώς και οι προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία τους, οι χρήσεις για τις οποίες το φυτοπροστατευτικό προϊόν έχει εγκριθεί και οι ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες το προϊόν μπορεί να χρησιμοποιηθεί, καθώς και οι οδηγίες χρήσεως.
- 9 Δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας, το κράτος μέλος εντός του οποίου υποβάλλεται αίτηση χορηγήσεως ΕΔΑ φυτοπροστατευτικού προϊόντος ήδη εγκεκριμένου σε άλλο κράτος μέλος οφείλει να μην απαιτεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και πλην εξαιρετικής περιπτώσεως, την επανάληψη των δοκιμών και αναλύσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.
- 10 Το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, ορίζει τα εξής:
 

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις ώστε τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και η χρήση τους να ελέγχονται επίσημα για την τήρηση των απαιτήσεων της

παρούσας οδηγίας και, ειδικότερα των όρων έγκρισης και των ενδείξεων που αναφέρονται στις ετικέτες.»

*Η εθνική νομοθεσία*

11 Το άρθρο L. 253-1 του code rural προβλέπει τα ακόλουθα:

«Απαγορεύονται η διάθεση στην αγορά, η χρήση και η κατοχή από τον τελικό χρήστη φυτοπροστατευτικών προϊόντων που δεν έχουν λάβει έγκριση διαθέσεως στην αγορά [...]»

12 Οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των ΕΔΑ φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά της Γαλλίας καθορίζονται στο διάταγμα 94-359 της 5ης Μαΐου 1994, περί του ελέγχου των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (JORF της 7ης Μαΐου 1994, σ. 6683), που εκδόθηκε για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

13 Το διάταγμα 2001-317 της 4ης Απριλίου 2001, περί θεσπίσεως απλουστευμένης διαδικασίας χορηγήσεως ΕΔΑ για τα προερχόμενα από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο φυτοπροστατευτικά προϊόντα (JORF της 14ης Απριλίου 2001, σ. 5811), το οποίο κωδικοποιήθηκε με τα άρθρα R. 253-52 έως R. 253-55 του code rural, ορίζει, στο άρθρο 1, τα εξής:

«Η εισαγωγή στο εθνικό έδαφος φυτοπροστατευτικού προϊόντος προελεύσεως κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, το οποίο έχει ήδη λάβει έγκριση διαθέσεως στην αγορά χορηγηθείσα σύμφωνα με την οδηγία [...] και είναι πανομοιότυπο με προϊόν στο εξής καλούμενο "πρόϊόν αναφοράς", επιτρέπεται υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Το προϊόν αναφοράς πρέπει να έχει έγκριση διαθέσεως στην αγορά χορηγηθείσα από τον Υπουργό Γεωργίας κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των τίτλων I, III και IV του προμνησθέντος διατάγματος της 5ης Μαΐου 1994.

Το πανομοιότυπο του εισαγομένου στο εθνικό έδαφος προϊόντος προς το προϊόν αναφοράς εκτιμάται βάσει των εξής τριών κριτηρίων:

- κοινή προέλευση των δύο προϊόντων, υπό την έννοια ότι παρασκευάζονται σύμφωνα με τον ίδιο τύπο, από την ίδια εταιρία ή από συνδεδόμενες με αυτή ή λειτουργούσες κατόπιν σχετικής αδειας επιχειρήσεις·
- παρασκευή με χρησιμοποίηση της ίδιας ή των ίδιων δραστικών ουσιών·
- παρόμοια αποτελέσματα των δύο προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν διαφορών από πλευράς των συνθηκών γεωργικής, φυτογυειονομικής και περιβαλλοντικής, ιδίως κλιματολογικής, φύσεως που έχουν σχέση με τη χρήση του προϊόντος.»

14 Δυνάμει του άρθρου 1 της υπουργικής αποφάσεως της 17ης Ιουλίου 2001, περί εφαρμογής του διατάγματος 2001-317 (JORF της 27ης Ιουλίου 2001, σ. 12091), ο αιτών τη χορήγηση ΕΔΑ για φυτοπροστατευτικό προϊόν προερχόμενο από κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οφείλει να καταθέσει προς στήριξη της αιτήσεώς του φάκελο ο οποίος συντίθεται από συμπληρωμένο έντυπο με τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα της υπουργικής αυτής αποφάσεως, σχέδιο ετικέτας στη γαλλική γλώσσα για το προϊόν του οποίου ζητείται η διάθεση στην αγορά στο πλαίσιο παράλληλης εισαγωγής, καθώς και μία πρωτότυπη ετικέτα του ή των εισαγομένων προϊόντων.

15 Το παράρτημα της εν λόγω υπουργικής αποφάσεως προβλέπει ότι ο αιτών τη χορήγηση ΕΔΑ για τέτοιο φυτοπροστατευτικό προϊόν υποχρεούται, προς στήριξη της αιτήσεώς του, να παράσχει στοιχεία όσον αφορά την ταυτότητα του εισαγωγέα, τον προσδιορισμό του εισαγομένου προϊόντος και του προϊόντος αναφοράς, τις προβλεπόμενες χρήσεις του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο της αιτήσεως, καθώς και τον προσδιορισμό της εισαγωγής στη γαλλική γλώσσα και την προτεινόμενη εμπορική ονομασία του εν λόγω προϊόντος στη Γαλλία.

**Οι διαφορές των κύριων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα**

16 Από τις αποφάσεις περί παραπομπής προκύπτει ότι ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά δύο αμπελουργών, του D. Escalier (υπόθεση C-260/06) και του J. Bonnarel (υπόθεση C-261/06), οι οποίοι κατηγορούνται ότι κατείχαν, με σκοπό να τα χρησιμοποιήσουν,

ζιζανιοκτόνα που δεν είχαν λάβει ΕΔΑ. Στον D. Escalier προσάπτεται, επιπλέον, ότι χρησιμοποίησε τέτοια προϊόντα, ενώ στον J. Bonnarel ότι αρνήθηκε να προβεί στην καταστροφή τέτοιων προϊόντων. Σε αμφότερες τις υποθέσεις, επρόκειτο για προϊόντα προελεύσεως Ισπανίας.

17 Με αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 2005, το tribunal de grande instance de Carcassonne έκρινε τους κατηγορούμενους ένοχους για τα προμνησθέντα πλημμελήματα και καταδίκασε καθένα από αυτούς σε πρόστιμο 1 500 ευρώ με αναστολή. Οι D. Escalier και J. Bonnarel άσκησαν έφεση κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του cour d'appel de Montpellier.

18 Τόσο πρωτοδίκως όσο και ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, οι D. Escalier και J. Bonnarel υποστήριξαν ότι τα επίδικα προϊόντα έχουν ήδη λάβει ΕΔΑ στη Γαλλία, χορηγηθείσες σε άλλους εισαγωγείς, ή εμφανίζουν ομοιότητα με προϊόντα αναφοράς εγκεκριμένα σ' αυτό το κράτος μέλος. Υποστηρίζουν επίσης ότι η απλουστευμένη διαδικασία ΕΔΑ και οι διατάξεις του Code rural βάσει των οποίων κινήθηκαν οι ποινικές διώξεις εναντίον τους δεν έχουν εφαρμογή στους γεωργούς που πραγματοποιούν εισαγωγές όχι για εμπορικούς σκοπούς, αλλά για ιδιωτικούς σκοπούς. Εξάλλου, κατ' αυτούς, η εν λόγω διαδικασία δεν είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο ή, τουλάχιστον, είναι δυσανάλογη λόγω της πολυπλοκότητας και του κόστους της.

19 Το tribunal de grande instance de Carcassonne και το cour d'appel de Montpellier διαπίστωσαν ότι η απλουστευμένη διαδικασία ΕΔΑ που έχει καθιερώσει ο Γάλλος νομοθέτης αποσκοπεί στο να μη διατίθενται στην αγορά προϊόντα που εμφανίζουν κινδύνους για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον. Κατά τα δικαστήρια αυτά, σκοπός μιας τέτοιας διαδικασίας είναι να συμβιβάσει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Κοινότητας με την ανάγκη να μπορεί κάθε κράτος μέλος να μεριμνά για την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Προσθέτουν ότι η οδηγία ουδόλως διακρίνει μεταξύ των παραλλήλων εισαγωγών που πραγματοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς και εκείνων που πραγματοποιούνται από ιδιώτες για ιδιωτικούς σκοπούς και για αυστηρά προσωπική τους χρήση.

20 Θεωρώντας ότι η λύση των διαφορών των οποίων έχει επιληφθεί εξαρτάται από το κατά πόσον η γαλλική νομοθεσία συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο, το cour d'appel de Montpellier αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα, διατυπωμένα με ταυτόσημους όρους και στις δύο υποθέσεις C-260/06 και C-261/06:

«1) Όταν ένα κράτος μέλος εξαρτά την εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος προελεύσεως άλλου κράτους μέλους, εντός του οποίου το προϊόν έχει ήδη λάβει [ΕΔΑ] χορηγηθείσα σύμφωνα με την οδηγία [...], από απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως [ΕΔΑ], αποσκοπούσα στον έλεγχο του κατά πόσον το εισαγόμενο προϊόν πληροί τις προϋποθέσεις πανομοιότυπου που καθορίζει η [...] απόφαση της 11ης Μαρτίου 1999 [C-100/96, British Agrochemicals Association, Συλλογή 1999, σ. I-1499], μπορεί το κράτος μέλος αυτό να επιβάλει αυτή την απλουστευμένη διαδικασία σε έναν επιχειρηματία οσάκις:

- ο εισαγωγέας είναι γεωργός ο οποίος εισάγει το προϊόν αποκλειστικά για τις –ποικίλες αλλά περιορισμένες ποσοτικά– ανάγκες της γεωργικής εκμεταλλεύσεώς του και δεν προβαίνει, συνεπώς, στη διάθεση του προϊόντος στην αγορά υπό την εμπορική έννοια του όρου·
- η απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ που ισοδυναμεί με άδεια εισαγωγής είναι ατομική για κάθε επιχειρηματία/διανομέα ο οποίος υποχρεούται να προσδιορίσει το εισαγόμενο προϊόν με το δικό του εμπορικό σήμα, συνεπάγεται δε την καταβολή τέλους 800 ευρώ;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, μπορεί η [...] απόφαση της 26ης Μαΐου 2005, [C-212/03, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2005, σ. I-4213], σχετικά με τις προσωπικές εισαγωγές φαρμάκων από ιδιώτες, να εφαρμοστεί κατ' αναλογία στην περίπτωση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που εισάγουν γεωργοί αποκλειστικά για τις ανάγκες των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους;»

21 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 2006, οι υποθέσεις C-260/06 και C-261/06 ενώθηκαν προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

#### **Επί των προδικαστικών ερωτημάτων**

*Επί του πρώτου ερωτήματος*

- 22 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν ένα κράτος μέλος που υποβάλλει την εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος προελεύσεως άλλου κράτους μέλους, εντός του οποίου το προϊόν αυτό είναι εγκεκριμένο, σε απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ αποσκοπούσα στην εξακρίβωση του ότι το προϊόν αυτό είναι πανομοιότυπο με προϊόν αναφοράς ήδη εγκεκριμένο εντός αυτού του κράτους μέλους εισαγωγής, μπορεί να επιβάλει μια τέτοια διαδικασία όταν ο επιχειρηματίας είναι γεωργός ο οποίος εισάγει το προϊόν αποκλειστικά για τις ανάγκες της γεωργικής του εκμεταλλεύσεως, η διαδικασία αυτή είναι ατομική για κάθε επιχειρηματία και τον υποχρεώνει να ονομάσει το εισαγόμενο προϊόν με το δικό του εμπορικό σήμα, συνεπάγεται δε την καταβολή τέλους ύψους 800 ευρώ.
- 23 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το σύστημα που καθιερώνει η οδηγία δεν στηρίζεται σε υποχρέωση αμοιβαίας αναγνωρίσεως, εκ μέρους των κρατών μελών, των ΕΔΑ φυτοπροστατευτικών προϊόντων οι οποίες έχουν χορηγηθεί εντός άλλων κρατών μελών, αλλά σε υποχρέωση εγκρίσεως των προϊόντων αυτών εμπίπτουσας στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα οποία δεν δεσμεύονται από τις ΕΔΑ που έχουν χορηγηθεί εντός άλλου κράτους μέλους.
- 24 Έτσι, δυνάμει των αρχών που διατυπώνει η οδηγία, ιδίως στο άρθρο 3, παράγραφος 1, και παρά τους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, κανένα φυτοπροστατευτικό προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά και να χρησιμοποιηθεί εντός κράτους μέλους χωρίς να έχει προηγουμένως χορηγηθεί ΕΔΑ από την αρμόδια αρχή αυτού του κράτους σύμφωνα με την οδηγία. Η απαίτηση αυτή ισχύει ακόμα και όταν το συγκεκριμένο προϊόν έχει ήδη λάβει ΕΔΑ χορηγηθείσα από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, δεδομένου ότι η οδηγία επιβάλλει να λαμβάνεται προηγουμένως έγκριση από την αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους εντός του οποίου ένα τέτοιο προϊόν διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, C-400/96, Harregnies, Συλλογή 1998, σ. I-5121, σκέψη 26).
- 25 Ωστόσο, στην περίπτωση που, εντός κράτους μέλους, υποβάλλεται αίτηση ΕΔΑ για φυτοπροστατευτικό προϊόν ήδη εγκεκριμένο εντός άλλου κράτους μέλους, το πρώτο κράτος οφείλει, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας, να μην απαιτεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και πλην εξαιρετικής περιπτώσεως, την επανάληψη των δοκιμών και αναλύσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί εντός του άλλου αυτού κράτους, καθιστώντας έτσι δυνατή την εξοικονόμηση του χρόνου και της δαπάνης που απαιτούνται για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων.
- 26 Επομένως, η απορρέουσα από την οδηγία υποχρέωση του εισαγωγέα φυτοπροστατευτικού προϊόντος να λάβει, προτού θέσει το προϊόν αυτό στη διάθεση τρίτων εντός κράτους μέλους, ΕΔΑ χορηγούμενη σύμφωνα με την οδηγία δεν μπορεί, καταρχήν, να συνιστά περιορισμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου απαγορευόμενο από το άρθρο 28 ΕΚ (βλ., όσον αφορά τα φαρμακευτικά προϊόντα, αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2003, C-322/01, Deutscher Apothekerverband, Συλλογή 2003, σ. I-14887, σκέψεις 48, 52 και 53, καθώς και της 29ης Απριλίου 2004, C-150/00, Επιτροπή κατά Αυστρίας, Συλλογή 2004, σ. I-3887, σκέψεις 56 και 57). Η ίδια διαπίστωση ισχύει και όσον αφορά την απαγόρευση χρησιμοποίησεως, στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής, ενός προϊόντος αν αυτό δεν έχει προηγουμένως εγκριθεί.
- 27 Κατά συνέπεια, ένας επιχειρηματίας που έχει αποκτήσει ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν προελεύσεως κράτους μέλους, εντός του οποίου το προϊόν διατίθεται νομίμως στο εμπόριο υπό την κάλυψη ΕΔΑ χορηγηθείσας από την αρμόδια αρχή του κράτους αυτού, δεν μπορεί να εισαγάγει το προϊόν αυτό σε άλλο κράτος μέλος, με σκοπό τη διάθεσή του στην αγορά ή τη χρησιμοποίησή του, εφόσον δεν διαθέτει ΕΔΑ νομοτύπως χορηγηθείσα εντός του τελευταίου αυτού κράτους.
- 28 Αντιθέτως, όταν η εισαγωγή εντός κράτους μέλους ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος για το οποίο έχει χορηγηθεί ΕΔΑ σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας εντός άλλου κράτους μέλους συνιστά παράλληλη εισαγωγή σε σχέση προς φυτοπροστατευτικό προϊόν που έχει ήδη λάβει ΕΔΑ εντός του κράτους μέλους εισαγωγής, οι σχετικές με τη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ διατάξεις της οδηγίας δεν έχουν εφαρμογή (βλ., όσον αφορά τα φαρμακευτικά προϊόντα, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1996, C-201/94, Smith & Nephew και Primecrown, Συλλογή 1996, σ. I-5819, σκέψη 21, καθώς και, όσον αφορά τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, προμνησθείσα απόφαση British Agrochemicals Association, σκέψη 31). Η περίπτωση αυτή εμπίπτει ωστόσο στις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.
- 29 Τα κράτη μέλη οφείλουν, πάντως, να εξακριβώνουν αν η εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος που έχει λάβει ΕΔΑ εντός άλλου κράτους μέλους συνιστά παράλληλη εισαγωγή σε σχέση προς προϊόν που έχει ήδη λάβει ΕΔΑ εντός του κράτους μέλους εισαγωγής, δεδομένου ότι υποχρεούνται να

- μεριμνούν για την τήρηση των υποχρεώσεων και των απαγορεύσεων που προβλέπει η οδηγία (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, προμνησθείσα απόφαση British Agrochemicals Association, σκέψη 33).
- 30 Στην περίπτωση που το συγκεκριμένο φυτοπροστατευτικό προϊόν πρέπει να θεωρηθεί ως ήδη εγκεκριμένο εντός του κράτους μέλους εισαγωγής, οι αρμόδιες αρχές αυτού του κράτους μέλους οφείλουν να θεωρήσουν ότι για το εν λόγω προϊόν ισχύει η ΕΔΑ που έχει χορηγηθεί στο φυτοπροστατευτικό προϊόν που είναι ήδη παρόν στην αγορά, εκτός αν κάτι τέτοιο προσκρούει σε λόγους αντλούμενους από την αποτελεσματική προστασία της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και του περιβάλλοντος (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, προμνησθείσες αποφάσεις Smith & Nephew και Primecrown, σκέψεις 29 και 32, και British Agrochemicals Association, σκέψη 36). Έτσι, για φυτοπροστατευτικό προϊόν που εισάγεται στο έδαφος κράτους μέλους στο πλαίσιο παράλληλης εισαγωγής δεν μπορεί να ισχύσει ούτε αυτομάτως ούτε κατά τρόπο απόλυτο και ανεπιφύλακτο η ΕΔΑ που έχει χορηγηθεί σε φυτοπροστατευτικό προϊόν ήδη παρόν στην αγορά του κράτους αυτού.
- 31 Στην περίπτωση που το φυτοπροστατευτικό προϊόν δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ήδη εγκεκριμένο εντός του κράτους μέλους εισαγωγής, το κράτος αυτό μπορεί να χορηγήσει ΕΔΑ γι' αυτό το προϊόν μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της οδηγίας (βλ. προμνησθείσες αποφάσεις Smith & Nephew και Primecrown, σκέψη 30, και British Agrochemicals Association, σκέψη 37) ή να απαγορεύσει τη διάθεσή του στην αγορά και τη χρήση του.
- 32 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν τις εισαγωγές φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο έδαφός τους σε διαδικασία εξετάσεως, η οποία μπορεί, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, να λάβει τη μορφή απλουστευμένης διαδικασίας με σκοπό να ελεγχθεί κατά πόσον ένα προϊόν χρειάζεται ΕΔΑ ή πρέπει να θεωρηθεί ως ήδη εγκεκριμένο εντός του κράτους μέλους εισαγωγής. Συναφώς, στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής εναπόκειται να εξετάζουν, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, αν για το συγκεκριμένο προϊόν μπορεί να ισχύσει ΕΔΑ χορηγηθείσα για φυτοπροστατευτικό προϊόν που είναι ήδη παρόν στην αγορά του κράτους αυτού.
- 33 Όπως σημειώνει η γενική εισαγγελέας στα σημεία 40 έως 47 των προτάσεών της και όπως παρατηρούν τόσο τα κράτη μέλη που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο όσο και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν ανεξαρτήτως του σκοπού της εισαγωγής και, ως εκ τούτου, και για τους γεωργούς που εισάγουν προϊόντα αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς τους.
- 34 Αν οι γεωργοί απαλλάσσονταν από την υποχρέωση τήρησης απλουστευμένης διαδικασίας χορηγήσεως ΕΔΑ, η εκτίμηση του κατά πόσον ένα προϊόν μπορεί να καλυφθεί από ΕΔΑ χορηγηθείσα για άλλο φυτοπροστατευτικό προϊόν θα ανήκε στην αποκλειστική ευθύνη των γεωργών. Όμως, αφενός, η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί, για επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος απόμεινους της προστασίας της υγείας των ανθρώπων και των ζώων καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος και λαμβανομένων υπόψη των εκτιμημένων στη σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως, να ανήκει παρά στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής. Αφετέρου, ένας γεωργός δεν διαθέτει σε κάθε περίπτωση τα κατάλληλα μέσα ώστε να προβεί, εκτός του πλαισίου της προβλεπομένης προς τούτο διαδικασίας, στην εκτίμηση αυτή κατά τρόπο αξιόπιστο.
- 35 Εξάλλου, μια τέτοια απαλλαγή όχι μόνο θα έθετε υπό αμφισβήτηση το σύστημα που καθιερώνει η οδηγία και σύμφωνα με το οποίο η διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και η χρήση τους πρέπει να αποτελούν αντικείμενο προηγούμενης εγκρίσεως, αλλά και θα υπονόμειε την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού ελέγχου, για τον οποίο ευθύνονται τα κράτη μέλη ιδίως δυνάμει των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 17 της οδηγίας.
- 36 Κατά συνέπεια, ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα να απαιτήσει από τον προτιθέμενο να προβεί σε παράλληλη εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος ήδη εγκεκριμένου στο έδαφός του να τηρήσει απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ, έστω και αν ο εισαγωγέας αυτός είναι γεωργός ο οποίος εισάγει το προϊόν αυτό αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς του.
- 37 Όσον αφορά το κατά πόσον συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο ο ατομικός χαρακτήρας της ΕΔΑ που χορηγείται με απλουστευμένη διαδικασία καθώς και η υποχρέωση του εισαγωγέα να ονομάσει το προϊόν που αποτελεί το αντικείμενο παράλληλης εισαγωγής με το δικό του εμπορικό σήμα και να καταβάλει τέλος 800 ευρώ για τη διαδικασία αυτή, πρέπει να υπομνησθεί ότι στις αρμόδιες εθνικές αρχές εναπόκειται να μεριμνούν για την αυστηρή τήρηση του ουσιώδους σκοπού της κοινοτικής ρυθμίσεως, που συνίσταται στην προστασία της υγείας των ανθρώπων και των ζώων καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει, για την προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, να εφαρμόζεται η επίμαχη ρύθμιση κατά τρόπο μη

υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των νομίμως επιδιωκομένων στόχων της προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας των ανθρώπων και των ζώων (αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2002, C-172/00, Ferring, Συλλογή 2002, σ. I-6891, σκέψη 34, και της 1ης Απριλίου 2004, C-112/02, Kohlfarma, Συλλογή 2004, σ. I-3369, σκέψη 14).

– Επί του ατομικού χαρακτήρα της ΕΔΑ

38 Ως προς το ζήτημα αυτό, όπως σημειώνει η γενική εισαγγελέας στα σημεία 49 και 50 των προτάσεών της και όπως παρατηρούν η Ολλανδική και η Φινλανδική Κυβέρνηση, λαμβανομένης υπόψη της επικινδυνότητας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση τους, η ανάγκη εξακριβώσεως με αποτελεσματικό και αξιόπιστο τρόπο της τηρήσεως των επιταγών της οδηγίας μπορεί να δικαιολογήσει τον ατομικό χαρακτήρα της ΕΔΑ.

39 Ο σκοπός που συνίσταται στο να μην επιτρέπεται οποιαδήποτε χρησιμοποίηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο έδαφος κράτους μέλους αν τα προϊόντα αυτά δεν έχουν υποβληθεί σε διαδικασία ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, οπότε η χρησιμοποίηση αυτή υπόκειται στους όρους που προβλέπει η ΕΔΑ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί παρά μόνον αν κάθε επιχειρηματίας είναι υποχρεωμένος να υποβληθεί σε απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ, είτε προτίθεται να θέσει το εισαγόμενο προϊόν στη διάθεση τρίτων είτε σκοπεύει να το χρησιμοποιήσει ο ίδιος για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς του.

40 Αν, στο πλαίσιο παράλληλης εισαγωγής, η ΕΔΑ ήταν συνδεδεμένη μόνο με το εισαγόμενο προϊόν και όχι με το πρόσωπο του εισαγωγέα, σ' αυτόν θα εναπέκειτο να προβεί στις απαραίτητες εξακριβώσεις. Όμως, αν επιτρεπόταν στους επιχειρηματίες να θέτουν στη διάθεση τρίτων ή να χρησιμοποιούν φαρμακευτικό προϊόν το οποίο έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο απλουστευμένης διαδικασίας ΕΔΑ χωρίς κανένα προηγούμενο έλεγχο, αυτό θα μπορούσε να αυξήσει τον κίνδυνο λανθασμένης ή καταχρηστικής χρήσεως του προϊόντος αυτού. Πράγματι, αφενός, δεν θα διασφαλιζόταν ότι οι εισαγωγείς προβαίνουν σε αξιόπιστους ελέγχους προκειμένου να γνωρίζουν αν και υπό ποιους όρους για ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν που αποτελεί αντικείμενο παράλληλης εισαγωγής ισχύει η ΕΔΑ που έχει χορηγηθεί για άλλο προϊόν. Αφετέρου, ούτε η τήρηση των αυστηρών κανόνων όσον αφορά την επισήμανση και τη συσκευασία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, οι οποίοι αποσκοπούν, ιδίως, στην εξασφάλιση της σωστής χρήσεως των προϊόντων αυτών, θα μπορούσε να ελεγχθεί αποτελεσματικά από τις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.

41 Εξάλλου, οι ΕΔΑ μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επανεξετάσεως και να ακυρωθούν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως παρατήρησε τόσο η γενική εισαγγελέας στο σημείο 50 των προτάσεών της όσο και η Γαλλική Κυβέρνηση, τα κράτη μέλη οφείλουν, αναλόγως του λόγου της ακυρώσεως της ΕΔΑ, να είναι σε θέση να αποσύρουν εντός του συντομότερου δυνατού χρόνου όλα τα επίμαχα προϊόντα που βρίσκονται στο έδαφός του, πράγμα το οποίο δεν θα συνέβαινε αν η ΕΔΑ δεν είχε ατομικό χαρακτήρα και αν μόνον η πρώτη παράλληλη εισαγωγή ενός προϊόντος υποβαλλόταν σε απλουστευμένη διαδικασία ΕΔΑ.

42 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δικαιολογείται να έχει η ΕΔΑ που χορηγείται στο πλαίσιο απλουστευμένης διαδικασίας ατομικό χαρακτήρα.

43 Κατά συνέπεια, ένας εισαγωγέας μπορεί να υποχρεωθεί να τηρήσει απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ έστω και αν το παράλληλα εισαγόμενο προϊόν έχει ήδη λάβει ΕΔΑ χορηγηθείσα σε άλλον παράλληλο εισαγωγέα. Ωστόσο, άπαξ και οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής διαπιστώσουν το πανομοιότυπο του προϊόντος αυτού με ένα προϊόν αναφοράς, οι διοικητικές διατυπώσεις που βαρύνουν τον παράλληλο εισαγωγέα στο πλαίσιο απλουστευμένης διαδικασίας χορηγήσεως ΕΔΑ δεν θα πρέπει, από πλευράς της αρχής της αναλογικότητας, να βαίνουν πέραν της πρωτοκολλήσεως μιας αιτήσεως για τη χορήγηση ΕΔΑ. Μια τέτοια αίτηση πρέπει να περιέχει τον προσδιορισμό του προϊόντος αναφοράς καθώς και ανάληψη της δεσμεύσεως ότι θα τηρηθούν οι σχετικοί με τη χρήση όροι που ορίστηκαν με την ΕΔΑ που αφορά το προϊόν αναφοράς. Η αρμόδια διοικητική αρχή οφείλει να αποφαινεται εντός του απολύτως αναγκαίου για την εξέταση της αιτήσεως αυτής χρόνου. Η διάρκεια της προθεσμίας αυτής μπορεί να εξαρτάται από τις εξακριβώσεις που τυχόν επιβάλλονται αν η διοικητική αυτή αρχή διαθέτει ενδείξεις που της επιτρέπουν να εικάσει ότι το παράλληλα εισαγόμενο προϊόν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί υπό συνθήκες διαφορετικές από εκείνες του προϊόντος αναφοράς.

– Επί της υποχρέωσης καθορισμού εμπορικού σήματος

44 Όσον αφορά την υποχρέωση προσδιορισμού του φυτοπροστατευτικού προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο παράλληλης εισαγωγής με το εμπορικό σήμα του επιχειρηματία, η Γαλλική Κυβέρνηση,

υποστηριζόμενη από την Ολλανδική Κυβέρνηση, υποστηρίζει ότι το γαλλικό δίκαιο δεν επιβάλλει τέτοια υποχρέωση. Συγκεκριμένα, το δίκαιο αυτό απαιτεί απλώς, δυνάμει του παραρτήματος της υπουργικής απόφασης της 17ης Ιουλίου 2001, να αναφέρεται, προς στήριξη αιτήσεως χορηγήσεως ΕΔΑ, «[η] προτεινόμενη εμπορική ονομασία του εν λόγω προϊόντος στη Γαλλία για το προϊόν που αποτελεί το αντικείμενο της αιτήσεως».

45 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι μια τέτοια υποχρέωση, είτε πρόκειται για την ονομασία του συγκεκριμένου προϊόντος με μια εμπορική ονομασία είτε για τον προσδιορισμό του με το εμπορικό σήμα του επιχειρηματία, δεν είναι ούτε κατάλληλη ούτε απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της προστασίας της υγείας των ανθρώπων και των ζώων καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος, στην περίπτωση παράλληλης εισαγωγής που πραγματοποιείται με σκοπό τη χρησιμοποίηση ενός προϊόντος αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεως ορισμένου γεωργού.

46 Επομένως, η εν λόγω υποχρέωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δικαιολογούμενη από λόγους προστασίας της υγείας των ανθρώπων και των ζώων καθώς και προστασίας του περιβάλλοντος σε περιπτώσεις όπως οι επίδικες στις υποθέσεις των κύριων δικών και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αντιταχθεί στους ενδιαφερομένους.

– Επί της υποχρέωσης καταβολής τέλους 800 ευρώ

47 Όσον αφορά το τέλος που επιβάλλεται στον επιχειρηματία κατά την παράλληλη εισαγωγή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, και το οποίο εισπράττεται στο πλαίσιο της απλουστευμένης διαδικασίας χορηγήσεως ΕΔΑ, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το ποσό των 800 ευρώ δικαιολογείται από το ότι η αρμόδια αρχή εξετάζει συστηματικά κάθε φάκελο και πραγματοποιεί εξακριβώσεις ερχόμενη σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών.

48 Είναι μιν αληθές ότι εξακριβώσεις μέσω πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εξαγωγής μπορεί να αποδειχθούν αναγκαίες ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί κατά πόσον ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν εμφανίζει επαρκή βαθμό ομοιότητας με ένα προϊόν αναφοράς ήδη εγκεκριμένο εντός του κράτους μέλους εισαγωγής, μια τέτοια ενέργεια, ωστόσο, δεν μπορεί, καταρχήν, από πλευράς της αρχής της αναλογικότητας, να δικαιολογείται για κάθε αίτηση χορηγήσεως ΕΔΑ που υποβάλλεται για το ίδιο αυτό προϊόν, για το οποίο έχει χορηγηθεί έγκριση σε άλλον επιχειρηματία. Όπως παρατηρείται στη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, σε μια τέτοια περίπτωση, οι διοικητικές διατυπώσεις δεν θα πρέπει, καταρχήν, να βαίνουν πέραν της πρωτοκολλήσεως της αιτήσεως ΕΔΑ. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να αποδειχθούν αναγκαίες συμπληρωματικές εξακριβώσεις, αν η εμπλεκόμενη διοικητική αρχή έχει λόγους να πιστεύει ότι το προϊόν του οποίου σχεδιάζεται η παράλληλη εισαγωγή είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί υπό συνθήκες διαφορετικές από εκείνες του προϊόντος αναφοράς και ότι υπάρχει κίνδυνος να μην τηρήσει ο παράλληλος εισαγωγέας τους όρους διαθέσεως του προϊόντος στην αγορά και χρησιμοποιήσεώς του, που καθορίστηκαν με την ΕΔΑ που χορηγήθηκε για το προϊόν αυτό. Κατά συνέπεια, μια απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ μπορεί, αναλόγως των αναγκών ενεργειών, να συνεπάγεται για τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες διαφορετικό κόστος ανά περίπτωση.

49 Εξάλλου, το ύψος των τελών που επιβάλλονται σε παράλληλο εισαγωγέα φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα οποία εισπράττονται στο πλαίσιο απλουστευμένης διαδικασίας χορηγήσεως ΕΔΑ πρέπει να είναι αντίστοιχο των εξόδων τα οποία συνεπάγονται ο έλεγχος ή οι διοικητικές ενέργειες που απαιτούνται για την εξέταση της αιτήσεως ΕΔΑ. Ωστόσο, η επιταγή αυτή δεν αποκλείει την κατ' αποκοπήν εκτίμηση των εξόδων αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της αναλογικότητας. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει κατά πόσον, βάσει του συνόλου των περιστάσεων των υποθέσεων των κύριων δικών, τηρείται η εν λόγω επιταγή.

50 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο πρώτο ερώτημα προσέκει η απάντηση ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει σε απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως ΕΔΑ την παράλληλη εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος προελεύσεως άλλου κράτους μέλους εντός του οποίου το προϊόν έχει ήδη λάβει τέτοια έγκριση, όταν την εισαγωγή πραγματοποιεί γεωργός αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς του, οπότε η κατά τον τόπο αυτό χορηγούμενη έγκριση είναι ατομική για κάθε επιχειρηματία. Η έγκριση αυτή δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση του προσδιορισμού του εισαγομένου προϊόντος με το εμπορικό σήμα του ενδιαφερομένου επιχειρηματία, όταν ο τελευταίος είναι γεωργός ο οποίος πραγματοποιεί την παράλληλη εισαγωγή αποκλειστικά για τις ανάγκες της δικής του εκμεταλλεύσεως. Για τη χορήγηση της εν λόγω εγκρίσεως δεν μπορεί να ζητηθεί η καταβολή τέλους που δεν αντιστοιχεί προς τα έξοδα τα οποία συνεπάγονται ο έλεγχος ή οι διοικητικές ενέργειες που απαιτούνται για την εξέταση της αιτήσεως χορήγησης εγκρίσεως. Ωστόσο, επιτρέπεται η κατ' αποκοπήν εκτίμηση αυτών των εξόδων εφόσον τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.



*Επί του δευτέρου ερωτήματος*

- 51 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν η προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας μπορεί να ισχύσει στην περίπτωση των παράλληλων εισαγωγών φυτοπροστατευτικών προϊόντων τις οποίες πραγματοποιούν γεωργοί αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς τους. Η εν λόγω απόφαση αφορά το συμβατό με τους περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων κανόνες της Συνθήκης γαλλική νομοθετική ρύθμιση σχετικά με τις – μη πραγματοποιούμενες με προσωπική μεταφορά– παράλληλες εισαγωγές φαρμάκων για τα οποία έχει εκδοθεί νομότυπη συνταγή στη Γαλλία.
- 52 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

- 53 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

**Ένα κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει σε απλουστευμένη διαδικασία χορηγήσεως εγκρίσεως διαθέσεως στην αγορά την παράλληλη εισαγωγή φυτοπροστατευτικού προϊόντος προελεύσεως άλλου κράτους μέλους εντός του οποίου το προϊόν έχει ήδη λάβει τέτοια έγκριση, όταν την εισαγωγή πραγματοποιεί γεωργός αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκμεταλλεύσεώς του, οπότε η κατά τον τόπο αυτό χορηγούμενη έγκριση διαθέσεως στην αγορά είναι ατομική για κάθε επιχειρηματία. Η έγκριση αυτή δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση του προσδιορισμού του εισαγομένου προϊόντος με το εμπορικό σήμα του ενδιαφερομένου επιχειρηματία, όταν ο τελευταίος είναι γεωργός ο οποίος πραγματοποιεί την παράλληλη εισαγωγή αποκλειστικά για τις ανάγκες της δικής του εκμεταλλεύσεως. Για τη χορήγηση της εγκρίσεως δεν μπορεί να ζητηθεί η καταβολή τέλους που δεν αντιστοιχεί προς τα έξοδα τα οποία συνεπάγονται ο έλεγχος ή οι διοικητικές ενέργειες που απαιτούνται για την εξέταση της αιτήσεως χορήγησης εγκρίσεως. Ωστόσο, επιτρέπεται η κατ' αποκοπήν εκτίμηση αυτών των εξόδων εφόσον τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.**

(υπογραφές)

---

\* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.